

Smernica o poskytovaní cestovných náhrad pri pracovných cestách

V zmysle zákona č. 283/2002 Z.z. o cestovných náhradách v znení neskorších predpisov vydávam Smernicu o poskytovaní cestovných náhrad pri pracovných cestách v podmienkach Centra pre využitie pokročilých materiálov SAV, v.v.i. (ďalej len CEMEA SAV, v.v.i.)

Čl. 1

Úvodné ustanovenia

1. Táto smernica určuje jednotný a transparentný postup pri schvaľovaní a financovaní tuzemských a zahraničných pracovných ciest, upravuje poskytovanie finančných záloh a povinností súvisiacich s ich vyúčtovaním.
2. Táto smernica sa vzťahuje na zamestnancov CEMEA SAV, v.v.i., na fyzické osoby vykonávajúce práce pre CEMEA SAV, v.v.i. na základe dohôd o prácach vykonávaných mimo pracovného pomeru, ak je to dohodnuté, a na osoby, ktoré plnia úlohy pre CEMEA SAV, v.v.i. a nie sú k CEMEA SAV, v.v.i. v pracovno-právnom vzťahu, ak je to dohodnuté.

Čl. 2

Príkaz na vykonanie pracovnej cesty

1. Pracovná cesta (ďalej len „PC“) v tuzemsku alebo do zahraničia sa môže uskutočniť len na základe vystaveného „Cestovného príkazu pre tuzemskú/zahraničnú pracovnú cestu č.“ Podkladom pre vystavenie cestovného príkazu je schválený „Návrh vyslania pracovníka na pracovnú cestu“, v ktorej žiadateľ zdôvodní nevyhnutnosť PC a to aj s návrhom jej finančného krytia, vrátane spôsobu dopravy spolu s vyjadrením príslušného nadriadeného k PC. V prílohe k žiadosti sa prikladajú všetky písomnosti dokumentujúce skutočnosti, ktoré majú vplyv na schválenie PC, ako napr. pozvánka, program, predpokladaná výška a štruktúra nákladov a pod.

Čl. 3

Náhrady pri tuzemskej pracovnej ceste

1. Zamestnanec vysielaný na pracovnú cestu má nárok na:
 - (a) náhradu preukázaných cestovných výdavkov,
 - (b) náhradu preukázaných výdavkov za ubytovanie,
 - (c) stravné,
 - (d) náhradu preukázaných potrebných vedľajších výdavkov.
2. Zamestnancovi patrí stravné za každý kalendárny deň pracovnej cesty. Suma stravného je ustanovená v závislosti od času trvania pracovnej cesty v kalendárnom dni, pričom čas trvania pracovnej cesty je rozdelený na časové pásma:
 - (a) 5 až 12 hodín,
 - (b) nad 12 hodín až 18 hodín,
 - (c) nad 18 hodín.
3. Výška stravného je ustanovená opatrením, ktoré vydáva Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR.
4. Ak má zamestnanec na pracovnej ceste preukázane zabezpečené bezplatné stravovanie v celom rozsahu, CEMEA SAV, v.v.i. mu stravné neposkytuje.

5. Ak má zamestnanec na pracovnej ceste preukázane zabezpečené bezplatné stravovanie čiastočne, CEMEA SAV, v.v.i. stravné kráti z ustanovenej sumy stravného pre časové pásmo nad 18 hodín nasledovne:

- (a) o 25 % za bezplatne poskytnuté raňajky,
- (b) o 40 % za bezplatne poskytnutý obed,
- (c) o 35 % za bezplatne poskytnutú večeru ,

6. CEMEA SAV, v.v.i. môže so zamestnancom písomne dohodnúť poskytnutie náhrady za použitie cestného motorového vozidla na PC, a to v sume zodpovedajúcej cene cestovného lístka pravidelnej verejnej dopravy.

7. Vo výnimočných prípadoch môže CEMEA SAV, v.v.i. odsúhlasiť použitie motorového vozidla na PC. V takom prípade patrí zamestnancovi náhrada za spotrebované pohonné látky (PHL) podľa cien PHL prepočítaných podľa spotreby PHL uvedenej v technickom preukaze a základná náhrada za každý kilometer jazdy. Sumu základnej náhrady ustanovuje Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR. Zamestnanec predloží doklady o nákupe PHL v čase cesty, alebo sa na výpočet použije cena PHL, ktorá platila v čase nástupu na pracovnú cestu zistená štatistickým úradom.

8. Vo výnimočných prípadoch zamestnanec sa môže dohodnúť so zamestnávateľom že nastúpi na PC v mieste inom ako je obvyklé miesto pracoviska.

Čl. 4

Náhrady pri zahraničnej pracovnej ceste

1. Zamestnanec vysielaný na zahraničnú pracovnú cestu (ďalej len „ZPC“) má nárok na:

- (a) náhradu preukázaných cestovných výdavkov,
- (b) náhradu preukázaných výdavkov na ubytovanie,
- (c) stravné,
- (d) náhradu preukázaných vedľajších výdavkov,
- (e) náhradu preukázaných výdavkov za poistenie nevyhnutných liečebných nákladov v zahraničí, pokiaľ toto poistenie nezabezpečí CEMEA SAV, v.v.i.;
- (f) náhradu preukázaných výdavkov za povinné očkovanie a za očkovanie odporúčané Svetovou zdravotníckou organizáciou alebo Úradom verejného zdravotníctva, ak je vyslaný na zahraničnú pracovnú cestu do tropických oblastí alebo do inak zdravotne obťažných oblastí.

2. Stravné: Výška dennej sadzby stravného sa poskytuje v zmysle platného opatrenia Ministerstva financií SR. Pre posúdenie dĺžky trvania ZPC je rozhodujúci čas prechodu štátnej hranice SR, resp. prilet a odlet lietadla podľa letového poriadku. V prípade posunu v letovom pláne je žiadateľ povinný tento posun preukázať dokladom.

3. Zamestnancovi patrí v kalendárnom dni, v prípade ZPC, ktorá trvá mimo územia SR:

- (a) do 6 hodín vrátane - stravné vo výške 25% základnej sadzby stravného,
- (b) nad 6 hodín až 12 hodín vrátane - stravné vo výške 50% základnej sadzby stravného,
- (c) nad 12 hodín - stravné v sume základnej sadzby stravného.

4. Ak je zamestnancovi pri ZPC preukázateľne poskytnuté stravovanie, zamestnávateľ mu poskytne stravné znížené o preukázanú sumu za poskytnuté stravovanie, alebo

- (a) o 25 %, ak sú zamestnancovi poskytnuté raňajky,
- (b) o 40 % pri bezplatnom poskytnutí obeda,
- (c) o 35 % pri bezplatnom poskytnutí večere.

5. Vreckové: Vreckové sa zamestnancom spravidla neposkytuje. V prípade udelenia výnimky sa vreckové poskytne zamestnancovi v rozsahu stanovenom zákone o cestovných náhradách, t. j. najviac do 40 % stravného.

6. Ubytovanie: Výdavky na ubytovanie - ak nie sú hradené zahraničnými partnermi - sa hradia spravidla bezhotovostne na základe relevantných dokladov ubytovacieho zariadenia.

7. Cestovné: Stanovený spôsob dopravy musí byť optimálny z hľadiska celkových nákladov.
8. Náhrada za použitie vlastného cestného motorového vozidla na ZPC: Zamestnávateľ môže so zamestnancom dohodnúť poskytnutie náhrady za použitie vlastného cestného motorového vozidla na ZPC v sume zodpovedajúcej cene cestovného lístka pravidelnej verejnej dopravy.
9. V prípade udelenia súhlasu na použitie motorového vozidla na ZPC zamestnávateľ poskytne zamestnancovi náhradu len do výšky jedného cestovného lístka pravidelnej verejnej dopravy, pritom táto náhrada bude poskytnutá len zamestnancovi, ktorému bol udelený súhlas na použitie vlastného motorového vozidla na ZPC bez ohľadu na počet prepravovaných osôb, ktorým bola ZPC schválená a ktorí sa v tomto vozidle viezli. Prepravovaným zamestnancom cestovné náhrady neprináležia, nakoľko majú prepravu zabezpečenú.
10. V prípade, že zamestnanec dostane od zamestnávateľa súhlas na použitie motorového vozidla na ZPC, je povinný súčasne so žiadosťou o súhlas s vykonaním ZPC predložiť aj požadované doklady od vozidla, ako napr. technický preukaz vozidla, doklad o poistení vozidla, príp. iné doklady.
11. Vo výnimočných prípadoch môže riaditeľ rozhodnúť o použití motorového vozidla v sume náhrady za každý kilometer jazdy a náhrady za spotrebované pohonné látky podľa cien pohonných látok platných v čase použitia cestného motorového vozidla, prepočítaných podľa spotreby pohonných látok uvedenej v technickom preukaze cestného motorového vozidla.
12. Cenu pohonnej látky preukazuje zamestnanec dokladom o kúpe pohonnej látky, z ktorého je zrejmá súvislosť so ZPC. Ak zamestnanec preukazuje cenu pohonnej látky viacerými dokladmi o kúpe, cena pohonnej látky sa môže vypočítať aritmetickým priemerom preukázaných cien. Ak zamestnanec nepreukáže cenu pohonnej látky dokladom o kúpe, na výpočet sa použije cena pohonnej látky, ktorá platila v čase nástupu na ZPC zistená Štatistickým úradom SR.
15. Vedľajšie výdavky: Zamestnanec má nárok na úhradu ním preukázaných nevyhnutných vedľajších výdavkov, ako sú napr. víza, lístky na MHD, vstupné do inštitúcii súvisiacich s pracovnou cestou a pod. Zamestnanec je povinný vynakladať finančné prostriedky účelne a len v nevyhnutne potrebnej miere.
16. Poistenie liečebných nákladov v zahraničí: Poistenie liečebných nákladov v priebehu ZPC sa posudzuje ako vedľajší výdavok spojený so ZPC.

Čl. 5

Záloha a vyúčtovanie zálohy

1. Zamestnancovi vyslanému na ZPC sa na základe „*Žiadosti o vyplatenie zálohy na pracovnú cestu č.*“ poskytne záloha v eurách na osobný bankový účet.
2. CEMEA SAV, v.v.i. je povinná poskytnúť zamestnancovi zálohu na náhrady podľa zákona o cestovných náhradách do sumy predpokladaných náhrad pri vyslaní na ZPC.
3. Sumu, o ktorú bol poskytnutý preddavok pri ZPC alebo pri inej skutočnosti zakladajúcej nárok na náhrady podľa tohto zákona vyšší, ako je celkový nárok, preplatok vracia zamestnanec v eurách na príslušný bankový účet organizáciu.
4. Sumu, o ktorú bol poskytnutý preddavok pri ZPC alebo pri inej skutočnosti zakladajúcej nárok na náhrady podľa tohto zákona nižší, ako je celkový nárok, nedoplatok poskytuje CEMEA SAV, v.v.i. zamestnancovi v eurách na osobný bankový účet.

Čl. 6

Ukončenie pracovnej cesty a predloženie správy

1. Zamestnanec je povinný po ukončení PC do 10 kalendárnych dní, najneskôr však do konca kalendárneho mesiaca nasledujúceho po kalendárnom mesiaci, v ktorom bola PC alebo iná skutočnosť zakladajúca nárok na náhrady ukončená, predložiť vyúčtovanie na príslušnom tlačive spolu s písomnými dokladmi potrebnými na vyúčtovanie PC.

2. CEME SAV, v.v.i. vykoná kontrolu vyúčtovania do 10 kalendárnych dní odo dňa, v ktorom mu bolo predložené vyúčtovanie spolu s požadovanými dokladmi potrebnými na vyúčtovanie.
3. K vyúčtovaniu je zamestnanec povinný priložiť aj podrobnú správu o výsledkoch PC, obsahujúcu najmä informácie o splnení cieľov cesty a o skutočnostiach, ktoré majú vplyv na posúdenie jej efektívnosti alebo na odsúhlasenie odchýlok oproti pôvodne určenému spôsobu vykonania cesty.

Čl. 7

Poskytnutie cestovných náhrad osobám, ktoré nie sú zamestnancami CEMEA SAV, v.v.i.

1. CEMEA SAV, v.v.i. môže poskytovať zahraničným pracovníkom cestovné náhrady:
 - a) pri pobyte na pozvanie, na základe medziústavnej dohody pri riešení spoločných projektov a pod. podľa § 17 Zákona o cestovných náhradách
 - b) pri pobytoch v rámci centrálnych dohôd SAV podľa uznesenia P SAV č. 40/1a z 15. 7. 92 v zmysle neskorších úprav.
2. CEMEA SAV, v.v.i. môže poskytovať cestovné náhrady pre osoby, ktoré nie sú jeho zamestnancami, ale plnia pre neho nejaké úlohy. Organizácia musí mať s touto osobou uzavretú písomnú „Dohodu o poskytnutí cestovných náhrad“ ešte pred nástupom na pracovnú cestu.
3. Pri prijatí zahraničného hosťa mimo MAD, ktorému sa plánujú poskytnúť cestovné náhrady je potrebné uzatvoriť písomnú „Dohodu o úhrade cestovných náhrad súvisiacich s prijatím zahraničného hosťa“ a „Žiadosť o vyplatenie diét zahraničnému hosťovi“ Po odchode zahraničného hosťa sa vyhotoví „Záznam o pobyte zahraničného pracovníka“, v ktorom sa uvedú všetky náklady spojené s pobytom hosťa.

Čl. 8

Pracovné cesty hradené inou organizáciou

1. V rámci plnenia pracovných úloh pre inú organizáciu, ktoré vyplývajú z uzatvorenej dohody s CEMEA SAV, v.v.i. alebo úloh, ktoré priamo súvisia s poslaním CEMEA SAV, v.v.i. (napr. spolupráca s orgánmi štátnej správy, plnenie odborného a spoločenského poslania SAV v rámci hlavných úloh, účasť vo vedeckých radách, poradných orgánoch a pod.), môže zamestnávateľ vyslať zamestnanca na pracovnú cestu za úhradu cestovných výdavkov inou organizáciou.
2. Úhrada cestovných výdavkov inou organizáciou sa realizuje formou refundácie cestovných výdavkov. Organizácii, ktorá uhrádza cestovné náhrady zamestnanca, sa k písomnej žiadosti o refundáciu cestovných výdavkov prikladá: Príkaz na pracovnú cestu, Vyúčtovanie pracovnej cesty s účtovnými dokladmi (cestovné lístky, príjmové pokladničné doklady, bloky z registračnej pokladnice a pod.), správa z pracovnej cesty. V prípade, že sa refunduje viac ako 50% nákladov, k žiadosti o refundáciu sa priložia originály cestovných dokladov. O refundáciu žiada zamestnanec, ktorý vykonáva vyúčtovanie pracovnej cesty.
3. Vyššie ustanovenia sa nevzťahujú na pracovné cesty súvisiace s vykonávaním pracovnej činnosti v rámci pracovného pomeru s iným zamestnávateľom. Takáto pracovná cesta nie je považovaná za prácu v rámci pracovného pomeru voči CEMEA SAV, v.v.i. možno ju vykonávať iba v rámci mimopracovného času a na základe schválenia pracovnej cesty príslušným zamestnávateľom.

Čl. 9
Závěrečné ustanovenia

1. Táto smernica nadobúda platnosť a účinnosť dňom 24.01.2022.

Bratislava 24.01.2022

doc. Ing. Miroslav Hnatko, PhD.
poverený riaditeľ CEMEA SAV, v.v.i.